

CSS - Cascading Style Sheets

Teksti kujundamine veebilehel on lihtsam, kui defineerida kujunduselemendid eraldi CSS-failis (stiilifailis) ning kirjutada **iga** html-faili päisesse (<HEAD> - koodide vahele) link, kus see stiilifail asub. Kui stiilifaili nimi on `stiil.css`, siis niiviisi:

```
<link rel="stylesheet" href="stiil.css" type="text/css">
```

CSS-is kirjutatakse definitsioone mõneti erinevalt HTML-is kirjutatavatest:

```
võrdusmärgi = asemel kasutatakse koolonit :  
iga parameetri lõppu kirjutatakse semikoolon ;  
parameetrid kirjutatakse loogeliste sulgude { } vahele
```

Järgnev näide määrab esimese taseme pealkirja fondi suuruseks 18 pt, kirjastiiliks Arial, Verdana või Tahoma ning värviks #330099.

```
h1  
{  
font-size:18.0pt;  
font-family:Arial,Verdana,Tahoma;  
color:#330099;  
}
```

NB! Arvu ja ühiku vahel ei tohi olla tühikut!

Olulisemaid HTML-koode, mille jaoks CSS-i kasutada

A:link, A:visited, A:active, A:hover – font, color, text-decoration

BODY - background-color, color (= teksti värv), font

H1, H2, H3 - font, color, background-color, margin

P

Veebilehe tabelisse tegemisel lisandub terve rida tabeliatribuute ...

Klassid

Klassid annavad võimaluse luua ühe HTML-koodi jaoks mitu erinevat definitsiooni.

Erineva kujundusega koodid on eristatud punkti ja järelliitega.

Näiteks:

```
TD.punane {background-color: #FF0000;}  
TD.sinine {background-color: #0000FF;}
```

Nende klasside kasutamine dokumendis:

```
<TD CLASS="punane">tekst</TD>  
<TD CLASS="sinine">tekst</TD>
```

Näiteid: <http://www.w3schools.com/css/>

Olulisemad CSS atribuudid

Vaata ka: <http://www.htmlhelp.com/reference/css/properties.html>

Värvikoodid

- 16 sõnalist: *aqua, black, blue, fuchsia, gray, green, lime, maroon, navy, olive, purple, red, silver, teal, white, yellow.*
- #rrggbb, näiteks #00CCAA
- #rgb, näiteks #0CA
- rgb(x,x,x) kus x = 0 – 255, näiteks rgb(0,204,0)
- rgb(y%,y%,y%) kus y = 0.0 – 100.0, näiteks rgb(0%,80%,0%)

Pikkuse (suruse) märkimine

Suhteline e relatiivne

- em (see on fondi elemendi kõrgus)
- ex (x-kõrgus, "x"-tähe kõrgus)
- px (pikselid, ekraani resolutsiooni suhtes)

Absoluutsed

- pt (punktid; 1pt=1/72in)
- pc (picas; 1pc=12pt)
- in (tollid; 1in=2.54cm)
- cm, mm

Fondi atribuudid

font-family märgib fondi shrifti

võib kasutada kõikvõimalikke fonte

```
H1 {font-family: arial, courier}
```

font-size märgib fondi suurust

pt, px, %, larger, smaller, xx-small, x-small, small, medium, large, x-large, xx-large

```
H1 {font-size: 20pt}
```

font-style märgib fondi esitamise moodust

normal, italic, oblique

```
H1 {font-style: italic}
```

font-variant märgib fondi varianti

small caps (väiketähed), normal

```
H1 {font-variant: small caps}
```

font-weight märgib fondi "raskust"

normal, bold, bolder, lighter, numbrid 100 - 900

```
H1 {font-weight: light}
```

font

mistahes eespool toodud fondiatribuutidest

```
H1{font: tahoma 12pt italic bold}
```

Teksti atribuudid

letter-spacing määrab ruumi tähtede vahel

normal, em

```
H1 {letter-spacing: 0.1em}
```

word-spacing määrab ruumi sõnade vahel

normal, em

```
H1 {word-spacing: 0.5em}
```

text-align märgib tekstiploki asetust lehel

center, left, right, justify

```
H1 {text-align: justify}
```

text-decoration märgib teksti dekoreerivaid elemente

none, blink, underline, line-through, overline, none

```
H1 {text-decoration: line-through}
```

vertical-align teksti või pildi vertikaalne paigutus vanemelemendi suhtes

baseline, sub, super, topp, text-top, middle, bottom, text-bottom

```
IMG {vertical-align: 50%}
```

text-transform märgib tähesuurust (suurtähed, väiketähed, esimene suurtäht)

uppercase, lowercase, capitalize

```
H1 {text-transform: uppercase}
```

text-indent märgib ploki äärejooni

in, cm, px

```
H1 {text-indent: 20px}
```

Värvi ja tausta atribuudid

color märgib teksti värvi

värvikood

```
H1 {color: #0000FF}
```

background-color määrab tausta värvi

transparent, värvikood

```
BODY {background-color: #000000}
```

background-image määrab taustaks kuvatava pildi

none, URL

```
BODY{background-image: url(http://pedja.edu.ee/pilt.gif)}
```

background-repeat määrab taustapildi korduvuse

repeat, repeat-x, repeat-y, no-repeat

```
BODY {background-repeat: repeat-y}
```

background-attachment määrab taustapildi reageerimise kerimisele

scroll, fixed

```
BODY {background-attachment: fixed}
```

background

mistahes eespool toodud taustaatribuutidest

```
BODY{background: URL(back.gif) repeat fixed}
```

Boksi atribuudid

margin-left määrab vasaku veerise

margin-right määrab parema veerise

margin-top määrab ülemise veerise

margin-bottom määrab alumise veerise

pt, in, cm, px, em, %

```
BODY {margin-left: 1in}
```

margin määrab kõik veerised korraga

Kui antud 4, siis järjekorras üleval, paremal, all, vasakul. Kui antud 1 väärtus, siis kõigile veeristele sama.

Kui antud 2 või 3 väärtust, siis puuduolev võetakse vastasküljelt.

DIV{margin:1em 2em 3em 4em} – iga veeris eraldi määratud

BODY{margin:5em} – kõik neli veerist 5em

P{margin: 2em 4em} – üleval ja all 2em, paremal ja vasakul 4em

padding määrab vooderduse, kasutamine analoogselt *margin*-iga

border-top-width, border-bottom-width, border-right-width, border-left-width, border-width

määrab joone paksuse, kasutamine analoogselt *margin*-iga

thin, medium, thick või mõni pikkusühik

border-color joone värvi määramine analoogselt *color*-iga

border-style määrab joone stiili

none, dotted, dashed, solid, double, groove, ridge, inset, outset

```
TD{border: solid}
```

border-top, border-right, border-left, border-bottom, border võimaldavad kasutada korraga kolme eelnevat atribuuti

```
H2{border: thin dotted #800080}
```

line-height määrab reavahe (rea kõrguse)

pt, in, cm, px, %

```
H1 {line-height: 15pt}
```

width määrab plokklemendi laiuse

pikkusühikud, *%, auto*

```
INPUT.button{width: 10em}
```

height määrab plokklemendi kõrguse

pikkusühikud, *auto*

```
IMG{width: 40px; height: 40px}
```

float võimaldab murda teksti objekti (nt pildi) ümber

left, right, none

```
IMG{width: 40px; height: 40px}
```

Klassifikatsiooni atribuudid

list-style-type määrab loendielemendi tähise

disc, circle, square, decimal, lower-roman, upper-roman, lower-alpha, upper-alpha, upper-latin, none

```
OL{list-style-type: upper-alpha }
```

list-style-image määrab loendielemendi tähiseks pildi

none, URL

list-style-position

outside, inside

list-style

mistahes eespool toodud loendiatribuutidest

```
BODY{list-style: disc inside}
```

display määrab elemendi tüübi

block (reavahetus enne ja pärast elementi), *inline* (pole reavahetust enne ja pärast elementi), *list-item*

(sama mis *block*, kuid lisatakse loendielemendi tähis), *none*

```
CODE{display:block}
```

whitespace määrab tühikute kuvamise viisi elemendi sees

normal (ühendab mitu tühikut üheks), *pre* (ei ühenda tühikuid), *nowrap* (ei luba reavahetust ilma BR-ta)